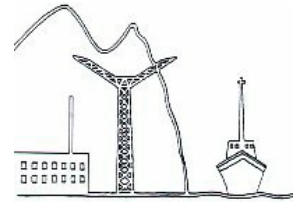

BRATTVÅG ROTARYKLUBB

Medlemsbrev nr. 3, 2009/2010

Januar, februar, mars President Arne Vågnes

Redaksjonskomité: Johanne Alvestad, Øyvind Haugen, Anders Lausund, Sindre Vik

Møte 5. januar 2010 Presidentens møte.

Presidenten åpnet som vanlig møtet, først med klubbsaker og bursdager siden forrige møte.

Han kunne opplyse at vi var oppsatt til å motta en GSE-gruppe i august 2010, og en prosjektgruppe som skulle ha ansvaret vil bli oppsatt så snart som mulig. Prosjektgruppen som skal ta seg av Rotary Foundation var allerede oppsatt med innkommende president Bjørn J. som leder, i tillegg til Rolf D, Thorleif M, Arne T. og Jan H.

Arbeidet med utvekslingsstudent er i boks, søknad er sendt og vi venter på svar. Fire frivillige vertsfamilier ble etterlyst i den sammenheng, og av egen erfaring kan referenten anbefale å være vertsfamilie i 3-4 måneder, det er en utfordrende, men interessant og givende tid som gir mye positivt til begge parter. Den kommende utvekslingsstudenten kommer sannsynligvis fra Japan da vår student ønsker seg dit, dette kan by på en del språklige utfordringer for de første vertsfamiliene, men desto mer spennende. Presidenten for sin del hadde håpet på en spansk seniorita (forbedring av egne spanskkunnskaper som motiv.)

Programkomiteen er godt i gang med aktivitetene frem til sommeren, og fikk også ros for et godt opplegg og mange interessante møter i halvåret som

var gått.

Deretter ga han ordet til kveldens hovedpost – seg selv - med presidentens møte. Dette skulle vært holdt før nyttår, men ble forskjøvet pga. andre spennende og interessante møter som var vanskelig å flytte.

Som åpning fikk vi høre avspilling av *Strålande jul, oppgledjest alle*, med vinterens "hotteste" duo, Sissel Kyrkjebø og Odd Nordstoga, det var som om julestemningen la seg over forsamlingen.... Han gikk deretter i gjennom det vi hadde gjennomført i første Rotary-halvår 2009-10, som vanlig et aktivt halvår med godt fremmøte, mange interessante program takket være en aktiv og nytenkende programkomite, i tillegg til våre mer faste program som krabbefest med gjester fra fadderklubben.

Etter visning av egne bilder fra et vinterlig Synnalsandsvatn med omliggende natur fikk vi se en film med intervju av Andrea fra Michigan som var utvekslingsstudent i Vatne/Tennfjord RK forrige Rotaryår, hvor hun på meget godt norsk fortalte om sine positive opplevelser og sterkt anbefalte ungdommer å benytte seg av dette tilbudet. Det gir ikke bare minner for livet, men også en modenhet og positiv utvikling for studenten selv som man nyter godt videre fremover i livet.

Thorleif M. refererte deretter en melding på mobiltelefonen om kulde og vinter, et humoristisk dikt om klimadebatten som vakte stor munterhet i forsamlingen. I tillegg fikk vi høre et knippe sitat fra forskjellige sportsjournalisters blødmer i forskjellige fora, og stemningen steg på nytt.

Presidenten avsluttet deretter møtet med musikalsk innslag fra sin rikholdige musikkksamling. *Deilig er jorden* spilt av Bugge Wesseltoft skapte på ny en viss julestemning, men ga også fred i sinnet før vi gikk ut til «Kong Vinter» etter det første Rotary-møtet i 2010. ØH

Møte 12. januar 2010 Olje- og gassutvikling i Midt-Norge.

Fellesmøte med Inner Wheel denne gang, med sistnevnte som vertskap. ISO Kirsten Haugerud åpnet møtet og refererte kort om IW før hun ga ordet til kveldens foredragsholder Ajnadzic Meliha i det daglige forståelig nok kalt Melissa.

Ingeniørutdannet, opprinnelig fra Bosnia, og hun fortalte først om seg og familiens vei til Norge. Etter å ha måttet flykte fra Sarajevo pga. krigen og dens mange belastninger gikk veien først via Serbia-Ungarn-Slovenia til Kroatia der de etter et kort opphold måtte ta første fly ut av Zagreb. Flyet gikk tilfeldigvis til

Oslo, og planene var å reise videre til Brussel der de hadde familie. Møtet med en vennlig norsk polititjenestemann på Gardermoen som informerte om muligheten av å bli tatt imot som flyktning i Norge, og anbefalte familien å bli her, endret disse planene. Etter 2 måneder i Oslo og deretter til flyktningemottak i Trondheim der de lærte seg norsk og etter hvert fikk arbeid/-fortsatte med skolegang, medførte at hele familien nå har bodd i Trondheim i over 12 år og akter å bli der.

Selv fikk hun arbeid i ingeniørfirmaet Reinertsen AS, som ble grunnlagt i 1946 og har utviklet seg til å bli et stort firma frem til i dag. Med 1800 ansatte fordelt på avdelinger i Trondheim, Bergen, Orkanger, Oslo, Gøteborg og Murmansk, er de en av de større sentrale aktørene innenfor olje- og gassvirksomhet i Midt-Norge. Firmaet består av bl.a. ingeniører fra 12 forskjellige fagområder dekker det meste innen de mange utfordringer innen offshorevirksomhet. Oppgavene er utvikling og salg av utstyr etter grundige utprøvinger, deretter oppfølging og servicevirksomhet.

Mer spesifisert fikk vi vite at arbeidsoppgavene omfattet prosessanlegg til havs og på land, vedlikehold og modifikasjoner på disse anleggene, samt under vannsrørledninger og -konstruksjoner. De har hatt/har oppdrag bl.a. på forskjellige oljefelt som Heidrun og Åsgård A og B, Grane, Sture og Heimdal, i tillegg til landbaserte områder som Tjeldbergodden og Ormen Lange.

I tillegg bygger de opp produksjonsanlegg i Murmansk der moduler på opptil 550 tonn blir prefabrikkert, videre montering og arbeid utføres i Orkanger før det ferdige produkt sendes og mon-

teres der det er aktuelt.

Det siste prosjektet de har fått er installasjon av det nye anlegget på Mongstad, et oppdrag der ca. 500 fra firmaet er engasjert. Dette oppdraget er for øvrig sammenlignet med «månelandingsprosjektet» av vår statsminister. Anlegget har en størrelse som er vanskelig å fatte for en som ikke er ansatt i denne type virksomhet, og det er et krevende forarbeid med mange medgåtte arbeidstimer før en tidkrevende montering kan settes i gang og etter hvert føre frem til sluttproduktet.

Til slutt kom hun inn på de store mulighetene for olje- og gassutvikling i Nordområdene både i norsk og russisk sektor, der oljen og gassen bare venter på å bli funnet. Hun håpet på et godt samarbeid med Russland som har mindre kompetanse innenfor oljeindustrien og har bruk for bistand fra bl.a. Norge for å lære mer og klare de omfattende oppgavene denne industrien består av. Dette er oppgaver som krever et bredt samarbeid både mellom forskjellige faggrupper og land dersom resultatet skal bli vellykket.

Etter foredraget og tilhørende spørsmål var det loddsalg i regi av vertskapet før Melissa fikk sin fortjente applaus sammen med overrekkelse av bøker fra IW ved Ingrun G, og Rotary ved president Arne, den siste naturligvis Brattvåg – På tross av! ØH

Møte 19. januar 2010 **Kosthold, helse og trim.**

Presidenten åpnet med å ønske kveldens foredragsholder, Fride Myrseth, velkommen, før han opplyste om årsfesten 20.2. og det ble klappet for bursdagsbarn siden sist.

Deretter kveldens foredrag om

kosthold helse og trim ved Fride. Hun har jobbet som kursleder i Grete Roede i 16 år, og har vært behjelpelig med å slanke bort flere tonn av sine medmennesker i denne perioden. Grete Roede startet sin virksomhet i 1974 og har nå 250 kursledere i Norge. Alle disse har mer enn nok å gjøre.

Fedme er blitt en epidemi i Norge og den vestlige verden, og livsstilssykdommer er sterkt økende. Årsaken er mange, både i matveien der manges kosthold domineres av lettvinne løsninger med mat fra bensinstasjoner, McDonald's etc, i tillegg til manglende mosjon og forbruk av de kaloriene som inntas. Inntak skal helst være likt uttaket for å holde en stabil vekt, og dersom det er for stor forskjell her, må det justeres til. I praksis går dette først og fremst ut på at inntaket reduseres.

Det holdes kurs for både kvinner, menn og ungdom på individuelt grunnlag, samt for bedrifter, og opplegget er ukentlige møter over en viss tid der en legger vekt på riktig og sunnere kosthold. Opplegget baserer seg på anbefalingene fra Helsedirektoratet der riktig energiinntak og nok trim står sentralt. Nesten uansett vekt er det viktig for oss alle å legge energiinntaket lavere enn tidligere, og trim er like viktig som kostholdet, spesielt for diabetikere. Antallet mennesker med diabetes type 2, «voksendiabetes», er stadig stigende, og skyldes for det meste overvekt og de uheldige virkninger det medfører.

Hun informerte om vektklubb på nettet som kunne brukes, men som nok krever litt større selvdisciplin enn når man går i gruppe. De ukentlige veiingene i gruppen med fare for at andre får vite hvor "flink eller ikke flink" man har vært, er en viktig

motiverende faktor for vekt-reduksjonen.

Det er først og fremst viktig med flere og mindre måltider daglig i stedet for 2-3 større.

Lettprodukter skal brukes der man kan, og reduksjon av poteter og ris er viktig. Raske vekt-reduksjoner gir rask økning når kuren er avsluttet, mirakelkurer finnes ikke! Vi må kort og greit legge om livsstilen, spise vanlig mat, men redusere mengden av inntaket, og fremfor alt unngå kaloribombene unntatt ved helt spesielle anledninger. Det er viktig å spise sammen med familien og unngå mellommåltider – les: trøstespising. Vitamintilskudd i rimelig mengder var viktig, men mye av de kosttilskuddene som nå var på markedet, var ikke nødvendigvis like viktige. Krill- og selolje og andre ”supertilskudd” ble diskutert, men konklusjonen ble nok at nødvendigheten av disse ble opp til den enkelte å vurdere. Samtidig var det viktig å huske på at det faktisk er fare for vitaminforgiftning spesielt av vitamin A og D dersom inntaket ble unormalt stort!

Det er viktig å huske på at en vellykket slanking, og ikke minst det å forbli slank, er helt opp til deg selv. Ingen andre kan gjøre det for deg, og du kan ikke skylde på andre!

Fride leste en del eksempler og gode råd fra kursboken, og delte også ut brosjyrer om Grete Roedes kursopplegg.

Hun svarte til slutt på spørsmål, og fikk overrakt en fortjent Brattvåg-bok av presidenten til applaus fra forsamlingen.

Deretter var det orientering om styresaker som var drøftet før møtet, spesielt medlemsrekrutteringen ble diskutert. Vi sliter litt i motbakke nå, og trenger yngre medlemmer da vi andre

dessverre stadig blir eldre, uansett hvor unge vi føler oss...

Den kommende pensjonistfesten ble foreslått lagt til en torsdag – med potetball og foredrag ved Bjørn Østigard? Kanskje ikke helt i Gretes Roedes ånd – men potetball er nå godt da! ØH

Møte 26. januar 2010 ***Ungarn – Vårt lille land*** ***v/David Beadle***

Åpning av møtet ved president Arne som gratulerte Rolf D med 60 år før han orienterte om pensjonistfesten som blir 16.3. og årsmøtet på Brattvåg Hotell.

Han overlot deretter ordet til kveldens foredragsholder som fortalte om «Vårt lille land», nærmere bestemt Ungarn som han hadde besøkt flere ganger de siste årene i jobbsammenheng. Navnet brukes av ungarerne selv, som føler at de er i en identitetskrise.

Han begynte med å vise bilder av forskjellige kjente steder i Budapest, som parlamentet, Buda med borgområdet, Helteplassen for å nevne noen, samt bilder fra øvrige steder i Ungarn. Budapest har et imponerende utbygd nett med offentlig transport med busser, trikker og T-banenett, der T-banens linje 1 var den første strekning i Europa, åpnet i 1896.

Han fortalte deretter om Violette Szabo, en britisk etterretningsagent som etter oppdrag i Frankrike ble arrestert av tyskerne, og deretter sendt til Ravensbrück der hun ble henrettet bare 23 år gammel i februar 1945.

Deretter en reise gjennom tiden fra den første verdenskrig, en krig Ungarn ikke var interessert i å være med i, men ble tvunget med pga. alliansen med Østerrike. Allikevel var Ungarn det landet som tapte mest. De måtte

i Trianonavtalen i 1920 avstå 68 % av sine landområder og 3,5 millioner ungarere ble utestengt fra sitt eget land. Etter dette hang de offentlige flagg på halv stang i 26 år.

Den 2. verdenskrig var også en prøvelse for Ungarn, som gikk sammen med Italia og Tyskland i 1940, de såkalte Aksemaktene. Målet var å få tilbake en del av landområdene som gikk tapt i 1920, men Ungarn valgte igjen feil side. De ble bombet av de allierte, senere okkupert av tyskerne og invadert av sovjetere. Ungarn hadde større sivile tap enn Stalingrad, og Sovjets «frigjøring» etter beleiringen av Budapest førte til et undertrykkende kommuniststyre som varte frem til Sovjets oppløsning i 1989.

Opprøret i 1956 var først vellykket og de sovjetiske styrkene ble kastet ut, men aksjonen var spontan og lederløst organisert, og friheten varte bare i 10 dager før 1600 sovjetiske tanks og bombefly samt tusener av soldater brutalt slo ned opprøret og henrettet hovedmennene etter først å love fritt leide. Ca. 4000 ble drept under opprøret og ca. 350 000 ungarere flyktet til Vesten, Søvik og Norge innbefattet. Opprøret var allikevel et alvorlig nederlag for Sovjetunionen, og de ungarske lederne som ble innsatt etterpå la seg på en politisk linje som førte til en viss oppmykning. Gjennom langsiktige planer og en friere markedsøkonomi fikk landet en høyere levestandard, og Ungarn hadde det derfor rimelig bra i forhold til de øvrige østblokk-land frem til landet igjen ble fritt. Landet var dessuten sterkt delaktig til murens fall ved at de åpnet grensen mellom Ungarn og Østerrike for østtyske flyktninger som strømmet ut fra DDR i tusenvis og satte fortgang i at DDR gikk i oppløsning.

I dag er Ungarn et land i dyp økonomisk krise, og selv om det er medlem av EU, er fremtiden vanskelig, og usikkerheten er stor. Ungarerne selv holder imidlertid motet oppe, og lar seg ikke kue selv av vanskelige tider. Men overgangen til en fri markedsøkonomi har her, som i andre tidligere kommunistland, vært vanskelig, og ført til store sosiale forskjeller med mye fattigdom som har fått mange til å lengte tilbake til «gamle dager» da de hadde en større økonomisk trygghet.

David fortalte også på sin humoristiske måte om egenopplevde situasjoner under sine mange opphold i Budapest, bl.a. når han uforvarende møtte Eddie Murphy ansikt til ansikt midt i en filminnspilling på hotellet der han bodde, og fikk etter et godt gjennomført foredrag fortjent applaus og ”Brattvåg-boken”.

ØH

Møte 2. februar 2010

Nye Brattvåg Hotell.

Trond Skjelten presenterte «Nye Brattvåg Hotell» på ein interessant måte.

Vi fekk kaffi/ baggetter med nydelig salat og laks.

Var imponert over kor fint det var blitt, god smak. Gjennomført heile hotellet.

Det var veldig interessant og sjå alle dei gamle bilda som dei hadde rundt om på veggane i hotellet. JA

Møte 9. februar 2010

Nytt fra mitt yrke v/Øyvind Haugen.

Arne ønsket velkommen.

Han hadde snakket med Ove Finnes, som hadde vært gjennom en tøff periode, men så frem til rekreasjon på Muritunet, var ved

godt mot.

Bente orienterte oss om det nye programmet for våren 2010, det var variert og spennende. Vi finn det på nettet.

Øyvind oppdaterte oss om sitt yrke som lege. Han startet i Brattvåg 8. mars 1980. Det har vært store endringer innen medisinen siden det. Den nye fastlegereformen kom 1. juni 2001 – grunnfjellet i norsk medisinsk tjenestetilbud. Forebyggende arbeid og utredning av akutte tilstander og kroniske sjukdommer, oppfølging av disse med kontroll på legekantoret eller videre henvisning til 2.-linjetjenester. Gir kontinuitet og trygghet for begge parter – kvalitetsmessig sikrere når det er en lege som har ansvaret.

Tidligere var det mye legeshopping, særlig i byene. Utskriving av vanedannende medisiner var et stort problem, da pasientene kunne oppsøke flere leger for resept.

Etter fastlegereformen skal kun fastlegen eller evt. annen lege ved samme legesenter når fastlegen er borte, skrive ut disse reseptene.

Også tryggere ved kroniske sjukdommer, regelmessige oppfølginger som avtales fra gang til gang.

Utviklingen innen ambulansetjensten også viktig. Tidligere bare en mann som betjente ambulansen, sjåføren, og hans oppgave var å kjøre så fort som mulig, legen tok seg av det medisinske, ikke alltid like lett med bare to hender og mange arbeidsoppgaver.

I dag velutdannet ambulanspersonell som har tatt over flere av legens oppgaver, og ofte gjør det bedre pga. at det utføres oftere.

Vaktbelastningen for dagens

allmennleger er mindre med kanskje bare 1-2 vakter i måneden, i «gamle dager» 10-15 vakter. Legen får mindre antall utrykninger og mindre trening, selv om vi også har regelmessige øvelser med oppfrisking av spesielt akuttmedisinske oppgaver.

Vakten innen kommunen er nå bare til kl. 22.00 – slutt på nattevaktene her – stor fordel for legene i kommunen og rekrutteringen av nye. Nattevaktene er på sykehuset med bedre lokaler og hjelpepersonell – faglig sett bedre standard og trygghet for både lege og pasient.

Nye utfordringer er rekruttering av nye allmennleger/fastleger. Stor kvinneandel som vil ha redusert arbeidstid og lite vakter, i tillegg skal de ha sine barn og permisjoner – mindre kontinuitet pga. oftere vikarer som må steppe inn – og også kan bli gravide.

Øyvind synes det er et flott yrke. I en liten kommune, kjenner en alle. Ofte bli det gitt like mye menneskelig hjelp som medisinsk. Meiner karensdager må innføres for å få ned sykefraværet.

Veldig interessant. JA

Møte 20. februar 2010

Årsfest

Møte 23. februar 2010

Kulturforskjeller - Anne Seth STX

Vår president Arne Vågnes takka dei som hadde vore på årets fest 20.02.2010 for ein flott fest på alle måter, det vart ein rimelig fest også. Tond Skjelten hadde vore 40 år, så vi applauderte han, han var ikkje der.

10. mars er det torskemiddag i Rollon sine selskapslokaler,

kr 280,- pr. stk.

Pensjonistfest den 16. mars, Olav Dahl har sendt ut invitasjon, det vil stå annonse i Haramsnytt AS.

Anne Seth hadde dagens program, ho er ansatt hos STX Norway Offshore AS. Ho ville fortelje oss om satsinga til STX i Vietnam dei tre-fire siste åra .

Ho var næringskonsulent i Haram komune fra 2002-2007.

Starta å jobbe i STX i 2007 som strategi- og forretningsutvikler. Dei har to verft i Romania, eitt i Brazil og eitt i Sør-Vietnam.

I Ålesund har dei ei design-avdeling, utarbeider nye konsepter i lag med kunder. Viktige grep vart gjort når dei kjøpte skrog i Romania og drog dei til Norge, der dei vart gjort ferdige.

Ordresituasjonen vår ved årsskifte er 43 skip, det er ganske bra. Det er bevegelse i markedet, Endre jobber på spreng, det kjem meir seier han.

I 2006 vart Vietnam vurdert, meinte det var strategisk plassert, fekk kontrakt før verftet vart bygd. Kunden ønska å bygge båt i Asia. Fekk 6 båter fra Aker Doff. I Vietnam er det lavt lønn-og prisnivå, lavere enn Kina.

Vi får erfaring fra Asia, har eit lite verft i Singapore. Kanskje verftet vert utbygd. Verftet ligg i eit stort industriområde. I mars 2008 starta dei å bygge første båten, den er snart ferdig. Korupsjonen er stor, det er ei stor utfordring. Dei to første båtane dei skulle bygge har fått kontrakt i Brazil. 300 mill. koster denne båten.

Det er 600 ansatte i Vietnam, gjennomsnittsalder er 23 år. Språk og kultur er ei kjempeutfordring.

Helse og miljø, dei gjekk barbeint, masker og hjelmer var ukjent. Kultur: budismen står

sterkt, dei skal velsigne båtane når dei er ferdige. Dei meiner Ola normann er naive.

Sosial dimensjon, har etablert samarbeid med eit barnehjem. Viktig. Dei tenker langsiktig, auke kompetansen til folket. Kirkens nødhjelp og Fotballforbundet har eit prosjekt, dei jobber for barn og unge, breiddeidrett, kommunisere gode verdier, hiv og aids.

Lokal HR sjef, er ei dame som ansetter personer, aktiv mot universitet. No er der 15-20 europere på verftet, men vil trappe ned.

Ei kjempeflott orientering fra Anne Seth. JA

Møte 2. mars 2010

Innkommende president – Fritt møte.

Klubb saker: Det er vedtatt nye grenser for hvilke klubber som er med i distrikt 2280.

Innkommende president Bjørn Johnsen fikk ordet og han gav bl.a. følgende status og mål for klubben:

- God klubb
- Godt miljø
- Kameratskapskomiteen fungerer svært godt
- Det redaksjonelle kan bli bedre
- Stor andel seniorer med stor kompetansebredde
- Men andelen yngre medlemmer er for liten
- For liten andel av kvinner
- Klubben er for lite synlig
- Rekrutteringen vil være lettere om vi var litt mer synlig
- Rekruttering blant våre nye landsmenn blir også et satsningsområde
- Vil prøve å få mer presse-

omtale, som for eksempel RYLA

- Revitalisering av fjellturene som vi hadde tidligere eller prøve å få til en tematur eksempelvis til Kristiansund under bacalao-festivalen
- Vi må få laget til en folder som viser hva klubben står for og hva den holder på med.

Dette er noe av Bjørn sine oppfatninger av utfordringene i klubben fremover.

I 2010 skal vår klubb ha besøk av en gruppe av "Roundtrip" i tillegg til klubbene i Ålesund, Vatne og Midsund. Dette vil skje i perioden 10.-14. august og det vil komme 10-12 personer.

- Det blir møte med ordføreren med orientering om samspillet mellom kommunen, skole og næringslivet.
- Besøk hos Rolls Royce og Napro Pharma
- Besøk ved Gjerset Vilmarksenter
- Torsdag: STX – visning av moderne skipsbygging. Orientering av hvordan bedriften takler sammensetningen av arbeidere fra mange land.
- Fredag til Ona/Finnøy, med innlegg av fiske. Om kvel-den går turen videre for deltakerne til klubben i Midsund. AL

Møte 10. mars 2010

Torskeaften med Aalsund Øst

Vår klubb har nok en gang vært så heldig å bli invitert til Ålesund Øst Rotaryklubb sin «Torskeaften» i Rollons selskapslokaler.

Det ble servert nydelig god torsk, lever og rogn i tillegg til god drikke.

Mange gode ord om en svært vellykket kveld sammen med Ålesund Øst Rotaryklubb fra deltakerne. AL

Møte 18. mars 2010

Pensjonistfest

Som vi har gjort i flere år, så inviterte vi Pensjonistlaget til en årlig fest. Det var klubbmester Jøstein Taftø som ledet festen. Kvelden starten med 3 musikalske fremføringer fra medlemmer av Haram kulturskole. Det ble allsang, hvor Arne spilte på gitar og Njål på trekkspill, kåseri av Thorleif og fremvisning av bilder fra Brattvåg fra eldre dager av Trond. I tillegg ble det tid til mye god mat og drikke, og som vanlig, loddsalg til inntekt for kulturprisen.

Stemningen var god og praten gikk livelig. Det ble gitt uttrykk fra de fremmøtte om at de hadde hatt en svært trivelig kveld. AL

Møte 23. mars 2010

Helse Midt Norge – Arild Eiken.

Foredrag av øk. dir. Arild Eiken ved Helse Sunnmøre HF.

Han startet med å fortelle om: strategiarbeidet i Helse Midt-Norge, strategi 2020. Finansieringen fra stat til RHF skjer ut fra «sørge for ansvaret». Han påpekte at det er god kontroll med bruken av midler i Helse Sunnmøre. Per innbygger er Norge det landet

som bruker 3. mest penger på helse.

Den langsiktige strategien er å sikre et sentralt velferdsgode for befolkningen og gi trygghet, respekt og kvalitet.

Hovedutfordringer er bl. a. at befolkningens sammensetning og behov endres, det blir tydeligere krav til dokumentert kvalitet, ansatte i helsetjenesten blir en knapphetsfaktor og at økonomisk vekst bremses for spesialisttjenesten

Det blir også en personellutfordring. I dag går hver 6. elev inn i helse- og omsorgsarbeid, år 2025 vil behovet være hver 4. elev og i år 2035 må hver 3. elev velge h/s-arbeid.

Han kom videre inn på:

Respekt

- Overfor pasient og pårørende
- Overfor medarbeidere og samarbeidspartnere
- Beslutninger og vedtak

Kvalitet

- Faglige kvaliteter
- Organisasjonskvaliteter / strukturer
- Pasientopplevd kvalitet

Trygghet

- Opplevd kvalitet
- Forutsigbarhet
- Medvirkning, påvirkning og kommunikasjon (åpenhet)
- Omdømme
- Visshet om at jeg får den hjelp jeg trenger, når jeg trenger den

Mange får behandling, i 2008 840' polikliniske behandlinger

Psykisk helsevern er modernisert:

- Psykiatrisk sykehus
- Lokale psykiatriske avdelinger
- DPS/poliklinikker
- Ambulante team

Vi har for lange ventetider. Det gjelder alle sykehusa i regionen. Det er en kjempestor utfordring å få koordinert ressursene.

Har vi en utfordring med for lite sykehussenger i Norge? Liggetiden er redusert med ca 26 % for hvert tiår. I Helse Midt-Norge er liggetiden redusert med 22 % siste tiåret.

Om Helse Midt-Norge reduserte liggetidene til Helse Sørøst sitt nivå, kunne vi tatt bort 160 senger.

Økonomiske bærekraft.

Hvor er vi i dag? Resultatkravet for 2009 nåes, men forbruket inn i 2010 er for høyt. I 2009 var det 100 mill. kr i rentegevinst og ca 120 mill. kr i eiendomssalg.

Forutsetninger i langtidsbudsjettet er at driftsoverskudd skal å finansiere investeringer. Det må gjennomføres en omstilling og effektivisering i alle foretak.

En pedagogisk utfordring er å få forklart at det har gått bra med Helse Midt-Norge i 2009. Det må lages overskudd for å kunne betale investeringene fremover.

NB. Økt bruk av dagkirugi blir mer og mer viktig. AL